

KALENDAR

Domovinski rat

1990.

22. 1. Raspad Saveza komunista Jugoslavije.

1991.

- 4. 1.** Takozvana „SAO Krajina” odlučuje da na tom području prestaje vrijediti ingerencija MUP-a RH.
- 9. 1.** Predsjedništvo SFRJ-a naredilo da se u roku od 10 dana moraju razoružati i raspustiti sve paravojne oružane formacije (sve koje nisu u sastavu oružanih snaga SFRJ-a) s ciljem rušenja demokratski izabrane vlasti u Hrvatskoj.
- 21. 1.** Slobodan Milošević i Borisav Jović dogovorili kako treba prihvatiti odcjepljenje, ako ga Hrvati proglase, a općine s većinskim srpskim stanovništvom držati „vojno” dok se plebiscitom ne izjasne gdje žele živjeti.
- 23. 1.** Prijetnja uporabom JNA-a „ako se na području Hrvatske ne raspuste svi mobilizirani oružani sastavi”.
- 30. 1.** Vojni sud u Zagrebu naložio da se na području RH privede ministar obrane RH Martin Špegelj zbog osnovane sumnje činjenja djela oružane pobune.

***Kod nekih duša tako
je teško postići mir.
Srećom, druge su
svoj mir utkale u
stvaranje vlastite i
naše slobode.***

ŽELIMO MIR!

2. 1. 1992. SARAJEVSKO PRIMIRJE

Sporazum o prekidu vatre, stupio na snagu 3. siječnja 1992. kao četrnaesti sporazum o prekidu vatre.

SIJEČANJ 1995. PLAN Z-4

Plan Z-4 po kojem treba istaknuti suverenitet i integritet Hrvatske, ali i dati široku autonomiju Srbima u dijelovima UNPA područja Sjever i Jug – odbija Slobodan Milošević.

15. 1. 1996. REZOLUCIJA 1037 UN-a

Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a br. 1037 utemeljena je prijelazna uprava UN-a u istočnoj Slavoniji – započeo proces mirne reintegracije.

15. 1. 1998.

Završen proces mirne reintegracije hrvatskog Podunavlja (Baranja, istočna Slavonija, zapadni Srijem) u ustavno-pravni poredak Republike Hrvatske.

1992. MEĐUNARODNA PRIZNANJA

- 13. 1. Sveta Stolica
- 14. 1. San Marino
- 15. 1. države Europske ekonomske zajednice
- 16. 1. Švedska, Čehoslovačka, Čile, Argentina, Lihtenštajn, Australija, Novi Zeland, Urugvaj
- 17. 1. Finska
- 18. 1. Rumunjska
- 21. 1. Albanija
- 24. 1. Bosna i Hercegovina, Brazil
- 27. 1. Paragvaj
- 29. 1. Bolivija

1993. OSLOBODILAČKE AKCIJE

- 22. 1. Operacija Gusar (Maslenica '93).
- 28. 1. Operacija Peruča.

O značaju međunarodnog priznanja za ratom iscrpljenu Hrvatsku početkom 1992. svjedoči i ova svečana naslovnica zagrebačkog Večernjeg lista.

Sjećanja na najgore

- 1. 1. 1992.**
Pokolj u Lipovači.
- 2. 1. 1992.**
Pokolj kod Lađevca i u Furjanu.
- 16. – 22. 1. 1992.**
Pokolj u Polju i Lađevačkom selištu (kod Slunja).
- 18. 1. 1992.**
Pokolj u zaseoku Šašićima (kod Knina).
- 26. 1. 1993.**
Pokolj u Zatonu Obrovačkom.

VELJAČA

1989.

28. 2. Srbi iz Hrvatske u Kninu organiziraju protuhrvatski miting.

1990.

4. 2. Karlovac – „događanje srpskog naroda”
– protuhrvatski miting.

5. 2. Republički sekretarijat za upravu i pravosuđe SR Hrvatske izdao predstavnicima osam stranaka rješenje o registraciji
– formalno započeo politički pluralizam u Hrvatskoj.

15. 2. Sabor RH usvaja ustavne amandmane kojima su legalizirani višestranački izbori.

23. 2. Predsjednik Sabora SR Hrvatske donio odluku o raspisivanju izbora za zastupnike za Sabor SRH.

1991.

21. 2. Sabor prihvaća Rezoluciju o prihvaćanju postupka za razdruživanjem od SFRJ-a i mogućim udruživanjem u savez suverenih republika.

28. 2. Vodstvo pobunjenih Srba u Hrvatskoj usvojilo je Rezoluciju o razdruživanju Republike Hrvatske i „SAO Krajine”.

***Kažu da je veljača
mjesec ljubavi ili
barem mjesec u kojem
bi trebalo drugima
pokazati da ti je stalo.
Nažalost, 1990-ih
Hrvatska je svoju
veljačku povijest
pisala nekim drugim
emocijama...***

1992.

- 21. 2.** Vijeće sigurnosti UN-a donijelo je Rezoluciju br. 743 o pokretanju mirovne operacije i slanja međunarodnih zaštitnih snaga u RH (tzv. Vanceov plan za Hrvatsku).
- 26. 2.** Amandmanom I. na Ustav tzv. „Republike Srpske Krajine” u Borovu Selu određeno je da „teritorij RSK čine oblasti: Krajina, Slavonija, Baranja, Zapadni Srijem i Zapadna Slavonija”.

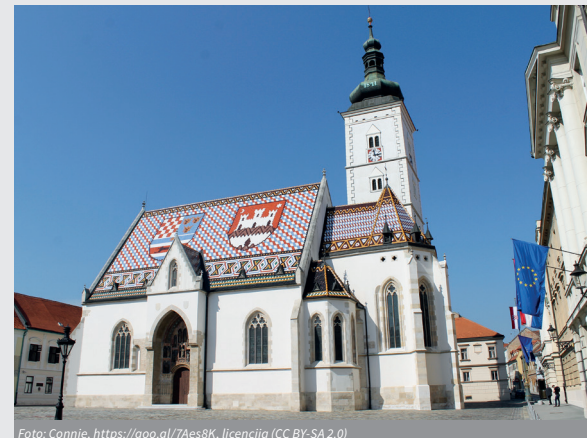

Foto: Connie, <https://goo.gl/7Aes8K>, licencija (CC BY-SA 2.0)

Trg sv. Marka u Zagrebu

***Nažalost, bilo je događaja
zbog kojih smo se pitali
postoji li uopće ljudskost!?***

9. 2. 1993.

Pokolj u Medviđi
kod Obrovca.

1989.

28. 3. Vojvodini i Kosovu oduzeti statusi konstitutivnih jedinica jugoslavenske federacije, ali su zadržani glasovi njihovih predstavnika u kolektivnom Predsjedništvu SFRJ-a.

1990.

4. 3. „Događanje srpskog naroda” na Petrovoj gori.

7. 3. Predsjedništvo SR Hrvatske osuđuje miting na Petrovoj gori kao napad na SR Hrvatsku.

18. 3. Pokušaj atentata na Franju Tuđmana na predizbornom skupu HDZ-a u Benkovcu.

21. 3. Predsjedništvo SR Hrvatske osuđuje napade, a hrvatsko-srpski odnosi se zaoštavaju.

1991.

2. 3. Prvi oružani sukob između hrvatske policije i srpskih terorista u Pakracu.

15. 3. Započelo ustrojavanje odreda Narodne zaštite.

*Da se složimo da se ne
slažemo, ratnih strahota
ne bi ni bilo...*

- 18. 3.** U Kninu donesena Odluka o odvajanju „SAO Krajine” od Republike Hrvatske.
- 28. 3.** U Splitu susret šestorice predsjednika jugoslavenskih republika u pokušaju održavanja mira.
- 31. 3.** „Krvavi Uskrs” – prva žrtva Domovinskog rata: u NP *Plitvička jezera* poginuo hrvatski redarstvenik Josip Jović.

1992.

- 1. 3.** Hrvatske snage zauzimaju Nos Kalik kod Drniša.

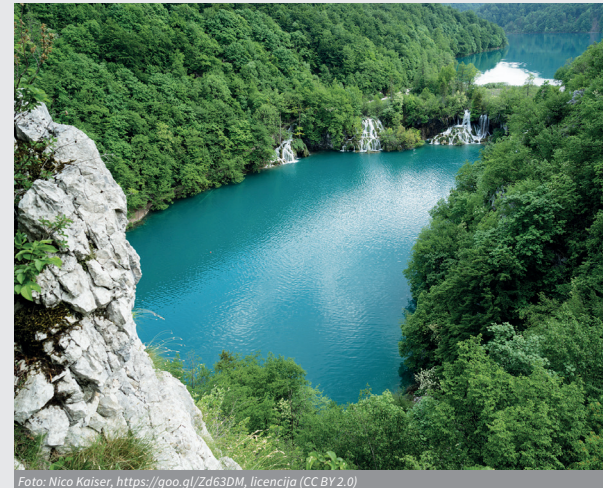

Foto: Nico Kaiser, <https://goo.gl/Zd63DM>, licencija (CC BY 2.0)

Nacionalni park Plitvička jezera

1987.

- 24. 4.** Slobodan Milošević na Kosovu polju:
„Nitko ne sme da vas bije...”

1990.

- 9. 4.** U Republičkom sekretarijatu za upravu i pravosuđe utvrđene 33 registrirane stranke.
- 22. i 23. 4.** Prvi krug glasanja na izborima u SR Hrvatskoj.

1991.

- 1. 4.** Vodstvo pobunjenih Srba u Titovoj Korenici (danas Korenici) donijelo je Odluku o prisajedinjenju „SAO Krajine” Republici Srbiji i izdalo zapovijed za mobilizaciju Teritorijalne obrane „SAO Krajine”.
- 4. – 29. 4.** Susreti šestorice predsjednika jugoslavenskih republika u pokušaju mirnog rješavanja novonastale situacije (4. 4. Beograd, 11. 4. Brdo kraj Kranja, 18. 4. Ohrid i 29. 4. Cetinje).
- 25. 4.** Predsjednik RH donio odluku o raspisivanju referenduma o pitanju samostalnosti ili ostanka Hrvatske u Jugoslaviji.
- 29. 4.** Kijevo – blokada „milicije Krajine” i Jugoslavenske narodne armije te napadi na policijsku postaju.

*Neka proljeća tugom
osjećamo, suzama
proljetnih kiša
sjećanja ispiremo,
mirisom pokošene
trave slobodu
danas dišemo...*

1992.

Dolazak UN-a na okupirana područja.

7. 4. Hrvatska priznala Bosnu i Hercegovinu.

8. 4. Utemeljeno Hrvatsko vijeće obrane.

Hrvatske snage zaustavljaju prodor srpskih postrojbi iz Bosne i Hercegovine prema Jadranu.

23. – 27. 4. Prva faza oslobođenja juga RH.

1993.

16. 4. Zločini bošnjačko-muslimanskih postrojbi nad Hrvatima u Trusini. Zločini hrvatskih postrojbi u Ahmićima.

1995.

1. 4. UNPROFOR postao UNCRO i preuzeo obvezu nadzora međunarodno priznatih granica RH.

7. 4. Oslobođilačka akcija SKOK 1 (Cilj: zauzeti povoljne položaje na Dinari u području Crvene grede i Zelenog brda – onemogućiti neprijatelja za protunapad.)

Foto: Michael Pollak, <https://goo.gl/cYyCER>, licencija (CC BY 2.0)

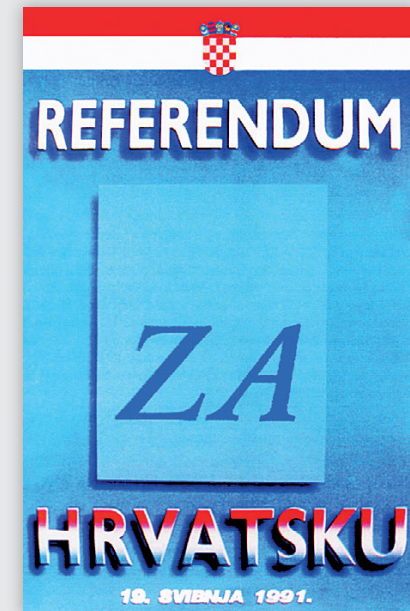
Dinarsko gorje

1990.

- 6. i 7. 5.** Drugi krug izbora.
- 14. 5.** Predsjedništvo SFRJ-a protuzakonito oduzima naoružanje Teritorijalne obrane i stavlja ga pod nadzor JNA-a.
- 30. 5.** Konstituirajuća sjednica novog, demokratski izabranog višestranačkog Sabora Republike Hrvatske.

1991.

- 2. 5.** Ubijeno 13 hrvatskih policajaca u Borovu Selu kod Vukovara i jedan u Polači kod Zadra (više od 20 ranjenih).
- 7. 5.** JNA na mostu između Iloka i Bačke Palanke.
- 8./9. 5.** Predsjedništvo SFRJ-a donijelo odluku o raspoređivanju jedinica JNA-a u krizna područja Hrvatske kao „tampon-zona”.
- 15. 5.** Srpsko-crnogorski blok u Predsjedništvu SFRJ-a odbija u redovnoj proceduri potvrditi Stipu Mesića (hrvatskog predstavnika) za predsjednika.
- 16. 5.** Vodstvo pobunjenih Srba u Hrvatskoj proglasilo je „SAO Krajinu” sastavnim dijelom Republike Srbije.
- 19. 5.** Referendum za Hrvatsku (postavljena samo dva pitanja – za samostalnost Hrvatske ili ostanak Hrvatske u sastavu Jugoslavije) – rezultati referenduma 23. 5.: 94,17 % birača za samostalnost.

Plakat povodom referenduma u svibnju 1991.

28. 5. Smotra postrojbi Zbora narodne garde u Zagrebu.

29. 5. Skupština „SAO Krajine” donosi odluku da je „SAO Krajina” definirana kao oblik političko-teritorijalne autonomije u sastavu federativne Jugoslavije.

1992.

3. 5. U granatiranju Slavenskog Broda poginulo 16 osoba, od toga 6 djece.

17. – 23. 5. Akcija Jaguar oslobođeno brdo Križ kod Bibinja.

18. – 30. 5. Oslobođanje juga Hrvatske – druga faza /
26. 5. deblokiran Dubrovnik.

22. 5. Nakon govora dr. Franje Tuđmana na Općoj skupštini UN-a Hrvatska primljena u Organizaciju Ujedinjenih naroda.

1994.

30. 5. Hrvatski dinar zamijenjen kunom i lipom.

1995.

1./2. 5. U 5:21 sati počinje operacija Bljesak (oslobođanje dijela zapadne Slavonije – Okučani, Jasenovac, Stara Gradiška).

4. 5. Bezuvjetna predaja pripadnika 18. korpusa „Srpske vojske Krajine” iznad Pakraca hrvatskim snagama.

***Nitko ne želi da zvuk
dječjeg plača bude
zvuk voljene zemlje.
Za zvonki zvuk mira i
slobode neki su dali sve.
Nemojmo ih iznevjeriti!***

1989.

- 28. 6.** Miting na Kosovu polju nedaleko od Prištine na kojem Slobodan Milošević ne isključuje oružane sukobe.

1990.

- 27. 6.** Skupština općine Knin donijela je Odluku o osnivanju i konstituiranju Zajednice općina Sjeverne Dalmacije i Like. Ta je Zajednica bila preteča budućih „srpskih autonomnih oblasti” (SAO).

1991.

- 6. 6.** Susret šestorice predsjednika jugoslavenskih republika s ciljem ponovne stabilizacije odnosa.
- 25./26. 6.** Napad na policijsku postaju u Glini te naselja na Banovini.
- 26. 6.** Jugoslavenska narodna armija pomogla paravojnim postrojbama zauzeti Glinu.
- 27. 6.** Deklaracija o ujedinjenju „SAO Krajine” i Zajednice opština Bosanske Krajine, počinju oružani sukobi u Sloveniji.
- 27. 6.** Automobil Zastava 750 (tzv. fičo) prepriječio put tenku JNA-a u Vukovarskoj ulici u Osijeku.

„Možda ništa kao ova zadnja pjesma koju je otpjevala slavna hrvatska umjetnica, možda ništa tako ne govori kao Sveta Marijo i dragi Bože moli za sve nas, da budemo prije svega kršćani, da znamo praštati, da znamo ne samo moliti nego i stvarati novi život... Odmah na početku bih podsjetio – pobjednik koji ne zna praštati taj sije klice novih razdora i budućih zala, a hrvatski narod to ne želi... Neka nam živi suživot hrvatskog naroda sa srpskim i drugim etničkim zajednicama na ovim područjima, neka nam živi jedina i vječna Hrvatska!”

(iz govora dr. Franje Tuđmana u Vukovaru, 8. lipnja 1997. povodom dolaska „Vlaka mira”)

1992.

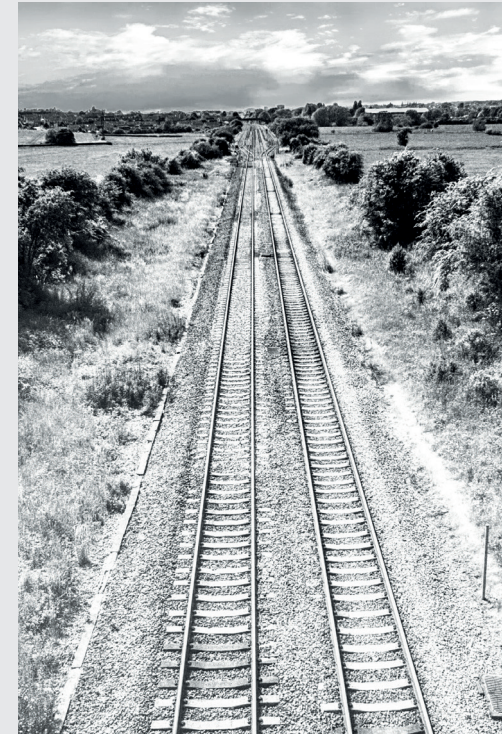
- 7. 6.** Operacija Čagalj – Lipanjske zore: zajednička operacija HVO-a, HV-a i HOS-a s ciljem oslobađanja doline rijeke Neretve sve do Mostara.
- 21. 6.** Oslobođen Miljevački plato odakle su granatirani Šibenik i okolica.

1995.

- 4. – 11. 6.** Operacija Skok 2 s ciljem oslobađanja istočne i zapadne strane Livanjskog polja radi stabilizacije bojišnice od Dinare do Kupresa.

1997.

- 8. 6.** Vlak mira – odlazak od Zagreba do Vukovara i povratak u Zagreb.

1989.

- 9. 7.** Vjersko pravoslavno slavlje kod crkve Lazarice u Kosovu nedaleko od Knina pretvorilo se u protuhrvatski miting.

1990.

- 25. 7.** Sabor SR Hrvatske usvojio je amandmane na Ustav SR Hrvatske kojima je iz naziva države uklonjen pridjev „socijalistički”, a utvrđeni su novi simboli i nazivi poput hrvatskog grba i zastave. Istodobno je Srpsko nacionalno vijeće, osnovano na Srpskom saboru u Srbu u Hrvatskoj, usvojilo Deklaraciju o suverenosti i autonomiji Srba u Hrvatskoj.

1991.

- 2./3. 7.** Jugoslavenska narodna armija ofenzivno djeluje u Baranji, između Erduta i Blagojeva te Bezdana i Batine.
- 7. 7.** Na Brijunima se potpisuje Brijunski sporazum kojim se odgađa zahtjev za međunarodnim priznanjem ne bi li se doprinijelo stabilizaciji odnosa u Hrvatskoj.
- 9. 7.** Spaljeno selo Čelije – prvo hrvatsko selo potpuno uništeno u ratu te počinje granatiranje Osijeka.
- 19. 7.** Prvi napadi na Vinkovce.
- 24. 7.** Žarko Domljan pokreće inicijativu da se srpsko pitanje u Hrvatskoj riješi mirnim putem. Rezultat je toga imenovanje Komisije Sabora za zaštitu i unapređivanje ravnopravnosti naroda i narodnosti 30. srpnja te donošenje Povelje o pravima Srba i drugih nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj.

*Bezбриžne uspomene ljeta
1990-ih nestale su u kricima
rata. Srećom, postoje ljudi
zbog kojih nove generacije
žive i stvaraju svoja nova i
neponovljiva sjećanja...
Da se ne zaboravi!*

26./27. 7. Dogodio se niz zločina nad stanovništvom u okolici Dvora na Uni – pokolji u Kuljanima, Zmlačići, Strugi, Kozibrodu i kod Pastuše.

31. 7. Snimljena pjesma „Stop the War in Croatia” (himna majki Bedema ljubavi) – premijerno prikazana na HTV-u 4. kolovoza 1991.

1992.

4. 7. Započela operacija Tigar s ciljem deblokade Dubrovnika (1. – 13. 7. te 23. 7. – 13. 8. traje treća faza operacije Jug).

1995.

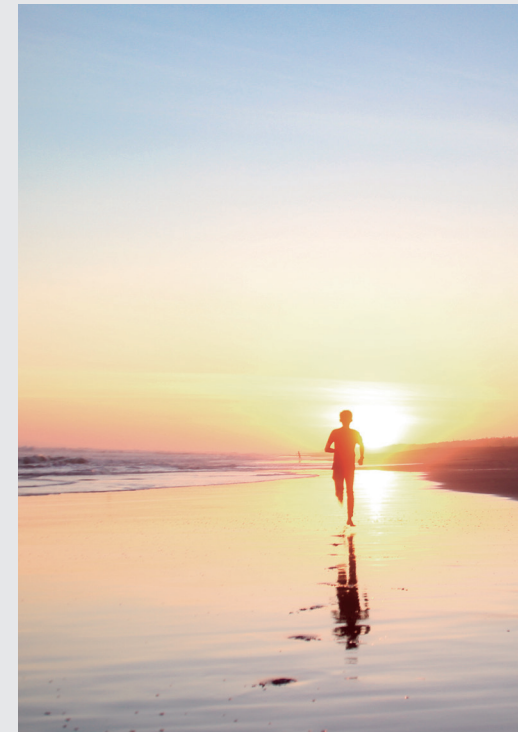
11. 7. JNA i paravojne postrojbe osvojile su Srebrenicu – tragedija nemjerljivih razmjera (25. 7. okupirale su i Žepu).

19. – 21. 7. JNA i paravojne postrojbe napadale su i izvele ofenzivu prema Bihaću, području zaštićenom rezolucijom UN-a.

22. 7. Splitska deklaracija – sporazum o vojnoj suradnji predsjednika Franje Tuđmana, predsjednika predsjedništva Bosne i Hercegovine Alije Izetbegovića i predsjednika Bosne i Hercegovine Krešimira Zubaka te predsjednika vlade Bosne i Hercegovine Harisa Silajdžića.

25. – 30. 7. Operacija LJETO '95 s ciljem prekidanja prometne veze Knin – Drvar te zaustavljanja ofenzive na Bihać i stvaranja preduvjeta za oslobađanje Knina.

28./29. 7. Oslobađanjem Glamoča stvoreni su preduvjeti za napredovanje prema Banjoj Luci i dovođenje pobunjenih paravojnih postrojbi i JNA-a u sjevernoj Dalmaciji u polukruženje.

1990.

- 5. 8.** Tečaj za obuku novih policijskih službenika.
- 17. 8.** Naoružani pobunjenici zaposjeli prometnice na kninskom području, početak tzv. balvan-revolucije.
- 20. 8.** Srpski ekstremisti kod Civljana zapucali iz pješačkog naoružanja na hrvatsku policiju.
- 24. 8.** Sabor Republike Hrvatske donio Rezoluciju o zaštiti ustavnog, demokratskog poretka i o nacionalnim pravima u Hrvatskoj.

1991.

- 1. 8.** Sela Erdut, Aljmaš i Dalj okupirani su od strane neprijateljskih snaga (tijekom kolovoza okupirana je i cijela Baranja), a u Osijek stižu prvi prognanici. Istog dana u Dalju pokolj civila i vojnih službenika (pokolj pripadnika MUP-a i ZNG-a te civila).
- 3. 8.** Sabor RH poziva međunarodnu zajednicu u Republiku Hrvatsku s ciljem sprečavanja daljnjih vojnih sukoba.
- 4. 8.** U Budačkoj Reci ubijena tri, a ranjen jedan hrvatski policajac.
- 5. 8.** Ubijeno pet radnika na željeznici u Lovincu kod Gračaca.
- 12. 8.** Posljednja formalno osnovana Srpska autonomna oblast (tzv. SAO) Zapadna Slavonija na području Hrvatske.
- 14. 8.** Pokolji u Kraljevčanima i Bjelovcu na Banovini – civilne žrtve.
- 16. 8.** Ubijene 4 osobe starije životne dobi u Pecki na Banovini.
- 25. 8.** Početak napada na Vukovar.

*U njemu je sve započelo
i primaklo se kraju.
Mjesec tuge, ponosa i slave!*

29. 8. U Skeli kod Gline smrtno stradalo 10 osoba.

1992.

14. 8. Najveća razmjena logoraša u Nemetinu kraj Osijeka – taj dan obilježava se kao Dan logoraša u Republici Hrvatskoj.

1995.

3. 8. Posljednji pokušaj mirnog rješenja u Genthodu kraj Ženeve. Istoga dana traje napad na Dubrovnik gdje je troje civila poginulo, a isto toliko ranjeno.

4. 8. Hrvatska vojska prelazi Savu kod sela Krapja i u 5 sati počinje operacija Oluja.

5. 8. Hrvatske postrojbe oslobodile Knin! Taj dan slavi se kao Dan pobjede i domovinske zahvalnosti, a ujedno je i Dan hrvatskih branitelja.

7. 8. Ministar obrane Gojko Šušak u 18 sati izjavljuje da je operacija Oluja uspješno završila.

8. 8. Zapovjednik 21. kordunskog korpusa „Srpske vojske Krajine” pukovnik Čedomir Bulat potpisuje predaju hrvatskoj vojsci kod Gornjeg Viduševca na Banovini.

26. 8. Iz Zagreba prema Splitu krenuo je „Vlak slobode” kao simbol mira na hrvatskom području.

1996.

23. 8. Potpisivanje Sporazuma o potpunoj normalizaciji i uspostavi diplomatskih odnosa između Republike Hrvatske i Savezne Republike Jugoslavije.

Foto: nljaba, <https://goo.gl/KoXEXN>, licencija (CC BY 2.0)

Kninska tvrđava

1986.**24. 9.**

„Večernje novosti” u Beogradu na naslovnici objavljuju „Ponudu beznađa” gdje autori Memoranduma SANU-a pozivaju na otvaranje očiju, nacionalizam te na „bratoubilaštvo i novo prolijevanje krvi”.

1990.**27. 9.**

Pobune i napadi na policijske postaje na Banovini (Petrinja, Dvor na Uni, Hrvatska Kostajnica, Glina).

1991.

Konferencija o miru u Jugoslaviji započela u Haagu.

3. 9.

Potpuna okupacija Baranje. Istoga dana potpisano je primirje na osječkom području, a rezultat je 14 poginulih i 28 ranjenih. Dvadeset osoba ubijeno je kod Hrvatske Kostajnice i 24 osobe kod Slatine (sela Graboštani, Stubalj i Majur te Četkovci, Balinci i Čojlug).

8. 9.

Ubijeno 20 hrvatskih vojnika u Kusonjama kod Pakraca.

11. 9.

Okupacija Jasenica, Kruševa i Masleničkog mosta.

13. – 18. 9.

Traju najžešći napadi na Osijek uz povlačenje JNA-a iz Osijeka.

14./15. 9.

Akcija Zelena tabla – Male bare u Pločama – razoružanje i osvajanje vojarne i skladišta naoružanja.

15. 9.

Prvo granatiranje Zadra. Od sredine rujna 1991. do ožujka 1992. ustrojen logor Velepromet u Vukovaru za Hrvate i nesrpsko stanovništvo RH.

16. – 23. 9.

„Rujanski rat” – obrana Šibenika, presudan događaj: u Pakovu Selu uništena kolona JNA-a.

17. 9.

Jugoslavenska ratna mornarica počinje pomorsku blokadu cjelokupnog dubrovačkog akvatorija.

*Da su svi
napustili naše
gradove, što bi
od domovine
ostalo?*

- 18. 9.** U Petrinji oko bolnice ubijeno 20 hrvatskih vojnika. Tijela su im pronađena tek krajem siječnja 1992.
- 20. 9.** Ustrojena prva ratna luka Hrvatske ratne mornarice u Pločama. Isti dan donesen je Zakon o općem oprostima kako bi se normalizirala situacija na okupiranim područjima.
- 21. 9.** U Ivanovu Selu kod Daruvara 7 ubijenih osoba, 12 ranjenih i 1 nestala osoba – svi češke nacionalnosti.
- 22. 9.** U Tovarniku ubijeno 68 osoba.
- 24. 9.** U Ličko-senjskoj županiji tri civila ubijena u Babića Mostu, u Brloškoj Dubravi 7 civila.
- 25. 9.** Vijeće sigurnosti UN-a uvodi embargo na uvoz oružja i vojne opreme u Jugoslaviju. Isti dan 3 malodobne osobe ubijene su u autokampu Grabovac kod Plitvičkih jezera.
- 25. 9.** Uspostavljena „Srpska autonomna oblast Slavonija, Baranja i Zapadni Srijem“.

1992.

- 23. 9.** Dr. Franjo Tuđman i Alija Izetbegović potpisali su Dodatak sporazuma o prijateljstvu i suradnji između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske.

1993.

- 9. 9.** Oslobođen prostor tzv. Medačkog džepa.
- 14. 9.** U selu Uzdolu u Bosni i Hercegovini pripadnici Armije BiH ubili su 41 osobu – 29 civila i 12 vojnika HVO-a.

1995.

- 8. – 15. 9.** Operacija Maestral (oslobođeno 800 km²).

Trpinjska cesta, groblje tenkova JNA-a, 1991.

1990.

24. 10. Sastala se mješovita hrvatsko-srpska Radna grupa Sabora za izradu projekta o kulturnoj autonomiji Srba u Hrvatskoj. SDS je to proglasio nelegitimnim.

1991.

Utemeljen Samostalni zrakoplovni vod pri Operativnoj zoni Osijek.

1. 10. Početak opće agresije na područje Dubrovnika (5. 10. okupirano Slano, 16. 10. okupiran Cavtat, 24. 10. okupirani Kupari/Srebreno, 25. 10. okupirani Donji ili Gornji Brgat / Dubac).

1. 10. Prekretnica u Bitci za Vukovar – JNA zauzima Marince i Cerić. Jedina komunikacija s Vukovarom bila je: Vinkovci – Nuštar – Marinci – Bogdanovci – kukuruzni put – Vukovar.

3. 10. Jedanaest osoba ubijeno u Novom Selu Glinskom.

4. 10. Pet civila ubijeno u Čorcima kod Okučana.

1. – 6. 10. Bitka za Zadar.

7. 10. Najveća pojedinačna tragedija u Dubrovniku – od granatiranja poginulo 9 civila. Istoga dana pada šira okolica Hrvatske Kostajnice te su raketirani Banski dvori.

8. 10. Sabor RH donio je Odluku o raskidu državno-pravne sveze s ostalim republikama i pokrajinama SFRJ.

9. 10. Devet civilnih osoba starije životne dobi ubijeno u Vagancu u Lici.

10. 10. Pokolj u Lovasu na istoku Hrvatske.

13. 10. U širokoj Kuli kod Gospića 34 osobe na stravičan način mučene i ubijene.

*Kada bi nam
planine, mora i
rijeke priče pričale,
kolike bi suzama
natopljene doživljaje
ispripovijedale?*

14. 10. Oslobođeno je neprijateljsko uporište Bujavica u zapadnoj Slavoniji, koje se smatra prvim oslobođenim naseljem u Domovinskom ratu.

14. 10. – 22. 11. Hrvatski radio, Studio Osijek počinje emitirati Radio školu.

16. 10. U Novom Selu Glinskom ubijene 22 osobe.

17. 10. Ubijena 4 civila u Karancu u Baranji.

18. 10. Bitka za Farkašić na Banovini.

18. 10. Europska zajednica je na konferenciji o Jugoslaviji u Haagu predstavnicima bivših jugoslavenskih republika izložila tzv. Carringtonov plan preustroja Jugoslavije u zajednicu suverenih država. Srbija i Crna Gora taj plan nisu prihvatile.

20./21. 10. Pokolj kod Bačina i Cerovljana u općini Hrvatska Dubica, ubijeno 56 osoba.

28. 10. Ubijeno 7 osoba u Lipovači, općina Rakovica u Lici.

1992.

22. 10. Operacija Vlaštica – odbijanje neprijatelja što dalje od Dubrovnika.

22. – 25. 10. Četvrta faza operacije Jug.

1995.

9. – 11. 10. Operacija Južni potez – posljednja operacija HVO-a i HV-a.

1991.

- 29. 10. 1991. – 3. 1. 1992.** Operacija ORKAN – 91 ,
oslobođeno 720 km² okupiranog teritorija u Posavini.
- 30. 10. – 4. 11.** Akcija Otkos – 10: oslobođeno 21 naselje, 320 km² na području Bilogore i tadašnje općine Grubišno Polje.
- 2. 11.** Ubijeno 59 osoba u vukovarskom prigradskom naselju Lužac.
- 4. 11.** Počinje mirovna konferencija o Jugoslaviji u Haagu.
- 7. 11.** Deset civila ubijeno u Poljanku u općini Korenica.
- 9. i 11. 11.** U Erdutu ubijeno 20 osoba hrvatske i mađarske nacionalnosti.
- 12. 11.** U Saborskom ubijeno 29 osoba.
- 9. – 13. 11.** Posebno žestoki napadi na Dubrovnik.
- 15. 11.** U selu Kostrići kod Hrvatske Kostajnice ubijeno 16 civila.
- 16. 11.** Pad Slunja.
- 17. – 25. 11.** Napad na Osijek teškom artiljerijom. Osijek gotovo okupiran, JNA i paravojne postrojbe dopiru do istočnih dijelova grada, a obrambena crta povlači se skroz do predgrađa.
- 18. 11.** Okupirani Vukovar i Škabrnja – zločini nad civilima.
- 19. 11.** Okupiran Nadin – zločini nad 19 civila.

*Zbog svih onih kojih
nema – živimo,
sanjajmo, stvarajmo
Hrvatsku iz snova.*

Vukovar – memorijalno groblje

20. 11. Odvođenje ranjenika iz vukovarske bolnice. Zločin na Ovčari (200 ubijenih). Istoga dana branitelji Borova Naselja predali su se u ruke neprijateljskih snaga.

22. i 23. 11. Osam civila ubijeno je u Vrhovima.

23. 11. Potpisan mirovni plan u Ženevi posredstvom Cyrusa Vancea i Europske zajednice (potpisali ga Franjo Tuđman, Slobodan Milošević i Veljko Kadijević).

24. 11. Okupirano Laslovo.

Kraj studenog – kraj prosinca Operacija PAPUK-91, oslobodeno 1230 km² na području Papuka i Psunja.

1993.

1. 11. Dr. Franjo Tuđman predlaže mirovnu inicijativu za zaustavljanje rata i ratnih strahota na području bivše Jugoslavije.

1994.

3. 11. Započinje operacija Cincar – u koordinaciji s vojnim djelovanjima Armije BiH hrvatske postrojbe oslobodile su Kupres.

29. 11. – 24. 12. Operacija Zima '94 – cilj operacije jest oslabiti JNA i paravojne postrojbe u napadu na Bihać te osigurati strateški prostor za oslobađanje okupiranih dijelova Hrvatske i Bosne i Hercegovine.

1995.

12. 11. Postignut Erdutski sporazum na temeljni sporazum o mirnoj reintegraciji istočne Slavonije, Baranje i Zapadnog Srijema u ustavnopravni poredak Republike Hrvatske.

21. 11. Sporazum u Daytonu čije su odrednice potpisane u Parizu 14. 12.

1990.

- 21. 12.** Proglašene „Srpske autonomne oblasti Krajine” (sve oblasti ujedinjene u tzv. „Republiku Srpsku Krajinu”).
- 21. 12.** Hrvatski sabor prihvaća Zakon o grbu i zastavi.
- 22. 12.** Donesen novi Ustav (tzv. Božićni ustav).
- 28. 12.** Srbijansko vodstvo, na štetu drugih republika, zadužilo se kod Narodne banke Srbije kada je srušena jedinstvena finansijska politika Jugoslavije.

1991.

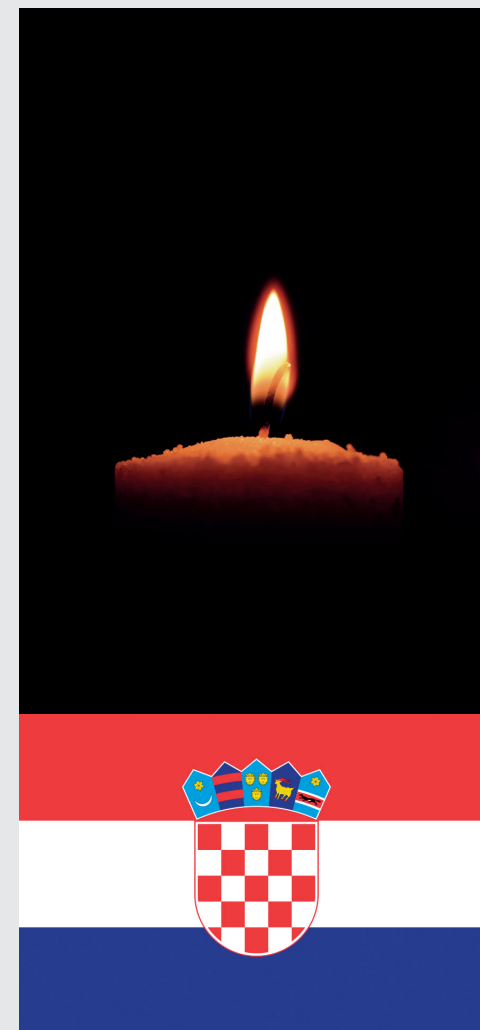
- 3. 12.** Na Cetinju u Crnoj Gori antiratni prosvjed zbog napada na Dubrovnik.
- 4. 12.** Donesen Ustavni zakon o ljudskim pravima i slobodama i pravima etničkih nacionalnih zajednica i manjina u Republici Hrvatskoj.
- 4. 12.** Ubijeno 7 osoba u Smoljancu kod Plitvičkih jezera.
- 5. 12.** Narušena obrana grada Osijeka.
- 6. 12.** Najžešći napad na Dubrovnik s ljudskim žrtvama. Isti dan oslobođen je Lipik.
- 10. 12.** Ubijeno 6 civila u Čanku kod Korenice.

*I za kraj dižemo čašu,
palimo svijeću, gasimo
mrak za sve one kojih
nema, za one zbog
kojih danas pišemo,
živimo i stvaramo
sretnija, nova sutra!*

- 11. 12.** Ubijeno 15 civila u Gornjim Jamama kod Gline.
- 12. – 14. 12.** Ubijeno 47 civila u Voćinu i Humu kod Slatine.
- 16. 12.** U Joševici kod Gline ubijen 21 civil.
- 18. 12.** Akcija Đavolja greda – pokušaji oslobađanja dijelova Baranje.
- 26. 12.** U Erdutu ubijeno 7 osoba.
- 30. 12.** U Jasenicama u zadarskom zaleđu ubijeno 5 osoba starije životne dobi.

Nakladnik

ALFA d. d.
Zagreb
Nova Ves 23a

Za nakladnika

Miro Petric

Urednici

Ante Birin
Tomislav Šarlija

Izvršna urednica

Božana Sliško

Lektorica i korektorica

Kristina Ferenčina

Priprema

Tihana Magaš, prof.
Gimnazija Vladimira Nazora, Zadar

Grafičko oblikovanje

Edita Keškić
Studio za grafički dizajn Alfa

ALFA d. d.

Zagreb, 2017.